

ELŐTERJESZTÉS

A BARANYA VÁRMEGYEI ÖNKORMÁNYZAT
KÖZGYŰLÉSÉNEK
2023. NOVEMBER 30 - I ÜLÉSÉRE

IKTATÓSZÁM: BMÖ/38-4/2023.

MELLÉKLET:

TÁRGY: A Baranya Vármegyei Értéktár Bizottság 2023. évi tevékenységéről
szóló beszámoló

ELŐTERJESZTŐ: DR. ÓRI LÁSZLÓ, A KÖZGYŰLÉS ELNÖKE
VÖRÖS SÁRA, A BARANYA VÁRMEGYEI ÉRTÉKTÁR BIZOTTSÁG ELNÖKE

AZ ELŐTERJESZTÉST KÉSZÍTETTE: HAMARICS ILDIKÓ ÖNKORMÁNYZATI ÜGYINTÉZŐ

BIZOTTSÁGI TÁRGYALÁS:

- PÉNZÜGYI ÉS ÜGYRENDI BIZOTTSÁG

SZÁM: .../2023. (...) PÜB HATÁROZAT

- BARANYA VÁRMEGYEI ÉRTÉKTÁR BIZOTTSÁG
HATÁROZAT

SZÁM: .../2023. (...) BVÉBH

VÉLEMÉNYEZÉSRE MEGKAPTA: BARANYA VÁRMEGYEI ÉRTÉKTÁR BIZOTTSÁG

PÉNZÜGYI EGYEZTETÉSRE BEMUTATVA: 2023. NOVEMBER 6.

TÖRVÉNYESSÉGI VÉLEMÉNYEZÉSRE BEMUTATVA: 2023. NOVEMBER 6.

ILLETÉKES TISZTSÉGVISELŐ: DR. ÓRI LÁSZLÓ, A KÖZGYŰLÉS ELNÖKE

KÖZGYŰLÉSI HATÁROZAT SZÁMA: .../2023. (XI. 30.) KGY. HATÁROZAT

Tisztelt Közgyűlés!

Az Országgyűlés a 2012. április 2-i ülésén fogadta el a magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvényt, melynek végrehajtására vonatkozó szabályokat a magyar nemzeti értékek és a hungarikumok gondozásáról szóló 114/2013. (IV. 16.) Korm. rendelet (továbbiakban: Rendelet) tartalmazta.

A Rendelet 2. §-a alapján a Baranya Vármegyei Önkormányzat Közgyűlése a 29/2013. (IV.13.) Kgy. határozatával létrehozta a Baranya Vármegyei Értéktárat, és felállította a Baranya Vármegyei Értéktár Bizottságot.

A Rendeletet hatályon kívül helyezte a magyar nemzeti értékek és hungarikumok értéktárba való felvételéről és az értéktár bizottságok munkájának szabályozásáról szóló 324/2020. (VII. 1.) Korm. rendelet, jelenleg ez a hatályos szabályozás.

A Baranya Vármegyei Önkormányzat Közgyűlése 2019. november 28. napján a 93/2019. (XI.28.) Kgy. határozatával döntött a Baranya Vármegyei Értéktár Bizottság (továbbiakban: Bizottság) ismételt felállításáról. Meghatározásra került a szervezeti és működési szabályzat, a tagnévsor, mely a 79/2020. (XII.14.) elnöki határozattal módosult.

A magyar nemzeti értékek és hungarikumok értéktárba való felvételéről és az értéktár bizottságok munkájának szabályozásáról szóló 324/2020. (VII. 1.) Korm. rendelet 4. § (1) bekezdés c) pontja értelmében a Vármegyei Értéktár Bizottság évente beszámol a tevékenységéről az alapító önkormányzatnak.

A Bizottság 2023. február 23. napján tartotta az év első bizottsági ülését, ezt követően további 5 ülés megtartására került sor.

A Bizottság úgy döntött, hogy felülvizsgálja a megalakulása óta hozott döntéseket. A felülvizsgálathoz a Baranya Vármegyei Önkormányzati Hivatal segítségét és közreműködését kérte az iratok fellelhetősége érdekében.

Ez alapján a Bizottság az év folyamán kezdeményezte a szakterületi kategóriánkénti átvizsgálást. 2023. április 20-i ülésén az agrár- és élelmiszer, valamint természeti környezet szakterületi kategória alatt szereplő vármegyei értékek felülvizsgálatát a Bizottság elvégezte, döntése értelmében nem javasolta egyik vármegyei érték levételét sem.

2023. június 22-i ülésén a turizmus és vendéglátás szakterületi kategória alatt szereplő vármegyei értékek felülvizsgálatát a Bizottság elvégezte, döntése értelmében nem javasolta egyik vármegyei érték levételét sem.

2023. szeptember 28-i ülésén az egészség és életmód, ipari és műszaki megoldások szakterületi kategória alatt szereplő vármegyei értékek felülvizsgálatát a Bizottság elvégezte, döntése értelmében nem javasolta egyik vármegyei érték levételét sem.

A felülvizsgálat során sor került a Malommúzeum (Orfű) nemzeti érték szakterületi kategóriájának módosítására, mely által a Bizottság döntése értelmében 2023. szeptember 28. napjától az ipari és műszaki megoldások kategóriába sorolja.

2023. évben az alábbi nemzeti értékek nyertek felvételt a Baranya Vármegyei
Értéktárba

- A Baranya Vármegyei Értéktár Bizottság 3/2023. (II.23.) BVÉBH határozatával döntött a Geresdlaki Értéktár Bizottság által a vármegyei értéktárba agrár-és élelmiszergazdaság kategóriában felterjesztett „Az édes kis falu – Geresdlak Mézeskalács falva” elnevezésű nemzeti érték felvételéről a Baranya Vármegyei Értéktárba.
- A Baranya Vármegyei Értéktár Bizottság 4/2023. (II.23.) BVÉBH határozatával döntött a Siklósi Települési Értéktár Bizottság által a vármegyei értéktárba kulturális örökség kategóriában felterjesztett „A Tenkes Kapitánya kultusza” elnevezésű nemzeti érték felvételéről a Baranya Vármegyei Értéktárba.
- A Baranya Vármegyei Értéktár Bizottság 9/2023. (IV.20.) BVÉBH határozatával döntött a Geresdlaki Értéktár Bizottság által a vármegyei értéktárba kulturális örökség kategóriában felterjesztett „Német nemzetiségi hagyományörzés Geresdlakon” elnevezésű nemzeti érték felvételéről a Baranya Vármegyei Értéktárba.
- A Baranya Vármegyei Értéktár Bizottság 10/2023. (IV.20.) BVÉBH határozatával döntött a Mohácsi Települési Értéktár Bizottság által a vármegyei értéktárba kulturális örökség kategóriában felterjesztett „A magyar csíkjelrendszer” elnevezésű nemzeti érték felvételéről a Baranya Vármegyei Értéktárba.
- A Baranya Vármegyei Értéktár Bizottság 15/2023. (VI.22.) BVÉBH határozatával döntött a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság által a vármegyei értéktárba természeti környezet szakterületi kategóriában felterjesztett „Duna-Dráva Nemzeti Park” elnevezésű nemzeti érték felvételéről a Baranya Vármegyei Értéktárba.
- A Baranya Vármegyei Értéktár Bizottság 16/2023. (VI.22.) BVÉBH határozatával döntött a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság által a vármegyei értéktárba természeti környezet, turizmus és vendéglátás szakterületi kategóriában felterjesztett „Abaligeti-barlang és Denevérmúzeum” elnevezésű nemzeti érték felvételéről a Baranya Vármegyei Értéktárba.
- A Baranya Vármegyei Értéktár Bizottság 17/2023. (VI.22.) BVÉBH határozatával döntött a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság által a vármegyei értéktárba természeti környezet szakterületi kategóriában felterjesztett „Melegmány-völgy” elnevezésű nemzeti érték felvételéről a Baranya Vármegyei Értéktárba.
- A Baranya Vármegyei Értéktár Bizottság 18/2023. (VI.22.) BVÉBH határozatával döntött a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság által a vármegyei értéktárba természeti környezet szakterületi kategóriában felterjesztett „Nagyharsány és Beremendi kristálybarlang” elnevezésű nemzeti érték felvételéről a Baranya Vármegyei Értéktárba.
- A Baranya Vármegyei Értéktár Bizottság 19/2023. (VI.22.) BVÉBH határozatával döntött a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság által a vármegyei értéktárba természeti környezet szakterületi kategóriában felterjesztett „Zengővárkonyi

szelídgesztenyés” elnevezésű nemzeti érték felvételéről a Baranya Vármegyei Értéktárba.

- A Baranya Vármegyei Értéktár Bizottság 23/2023. (IX.28.) BVÉBH határozatával döntött Mendöl Zsuzsanna által a vármegyei értéktárba ipari és műszaki megoldások szakterületi kategóriában felterjesztett „Okorvölgyi bélyeges téglagyűjtemény / Téglatár” elnevezésű nemzeti érték felvételéről a Baranya Vármegyei Értéktárba.

2023. április 13-án a Bizottság elnöke, valamint a Baranya Vármegyei Önkormányzati Hivatal munkatársa részt vett Budpesten a Hungarikum Bizottság által megszervezett Értéktár Konferencián, ahol Dr. Nagy István miniszter úr videóüzenetében köszöntötte a konferencián megjelenteket.

V. Németh Zsolt miniszterelnöki biztos a konferencia nyitóbeszédében kiemelte a hungarikum mozgalom identitáserősítő szerepét. Megnyitó beszédét követően Miniszterelnöki biztos úr hasznos együttlétet, építő eszmecserét kívánt a résztvevőknek.

Antal Andrea főosztályvezető asszony ismertette a törvényi szabályozás kereteit, a Hungarikum Főosztály, mint a Hungarikum Bizottság titkársági feladatai ellátó szervezeti egység múltját, feladatait. 2018-tól Farkas Sándor miniszterhelyettes, parlamenti államtitkár alá tartozik a főosztály. A szakmai felügyeletet továbbra is V. Németh Zsolt látja el miniszterelnöki biztosként.

Horváth Imre, a Hungarikum Főosztály munkatársa ismertette a főosztály gondozásában született rádióműsorokat és kiadványokat.

- Hungarikumok és nemzeti értékvédelem – kiadvány és egyetemi jegyzet
- Mi, magyarok – országimázs kiadvány az azonos című rádióműsor alapján (angol, német, francia, spanyol fordításban is)
- Hiszek egy hazában – nemzeti összetartozás évére készült, keresztmetszet az elcsatolt országrészek értékeiből (angol, német, francia, spanyol fordításban is)
- Elindultam szép hazámból - 200 életút a magyar diaszpóra közösségből (angol, német, francia, spanyol fordításban is)
- Hungarikumok Gyűjteménye – hungarikumokat bemutató kiadvány
- Magyar Értéktár – a kiemelkedő nemzeti értékeket bemutató kiadvány
- Hungarikum sztori – a hungarikumtörvény 10 éves alkalmazásának tapasztalatai.

A vármegyei képviselők segítségét kérte a most készülő „Vármegyéről vármegyére” című kiadvány jogtiszta képanyagának előteremtéséhez. Megköszönte Varga Tamás grafikus és Gadácsi János írói munkáját a kiadványok és a rádióműsorok megvalósításában. A vármegyék képviselői egy ajándékcsomag részeként pendrive-on kapták meg az ágazati, vármegyei és külhoni értéktárak beszámolóit mellett az elkészült Trilógia (Mi, magyarok, Hiszek egy hazában, Elindultam szép hazámból) magyar és angol nyelvű digitális változatát.

Antal Andrea főosztályvezető asszony ismertette, hogy hol tart az elektronikus értéknilyántartó felület megvalósulása. A Hungarikum Bizottság feladata a hungarikumok és kiemelkedő nemzeti értékek regisztrálása és nyilvántartása, amelyet a Hungarikum Főosztály a regisztrációs felület létrehozásával kíván

összefogni és kiegészíteni a nemzeti értékekkel. A későbbiekben a vármegyei értéktárak segítségére számítanak, hogy a települések munkáját összefogják az értékek feltöltésében.

V. Németh Zsolt zárszavában ismét hangsúlyozta a hungarikumok világának sokoldalúságát, mely szerint a határon átnyúló nemzetegyesítés eszköze, identitást erősítő elixír. Kitért az értéktárak fenntarthatóságban játszott szerepére. A magyar életmód és nemzeti értékeink védelméért felelős miniszterelnöki biztostként kiemelte, hogy az értéktár értékeit maga az életmód szükséges, hogy fenntartsa.

2023. október 13-14. időszak között a Baranya Vármegyei Önkormányzat megszervezte a Vármegye nap és Értékfesztivál rendezvényét, melyen az érdeklődők Baranya kincseiről láthattak filmvetítést, a programon bemutatkoztak a Baranya Vármegyei Értéktár tagjai, illetve virtuális élménytúrára hívták a látogatókat Baranya értékei között. Emellett kézműves vásár, kézműves foglalkozások, népi és családi játékok, arcfestők, csillámtetoválók, rodeóbika, eurobungy és ugrálóvárak várták a kicsiket és nagyokat.

Baranya Vármegyei Értéktár Bizottság által vármegyei értékke nyilvánított értékek gyűjteményének listája (szakterületi kategóriák szerinti csoportosításban):

	A vármegyei értéktárban szereplő érték megnevezése	A vármegyei érték szakterületi kategóriája	Határozat száma
1.	„Szentegáti Drotter májas receptúrája”	agrár- és élelmiszergazdaság	3/2020.(I.20.)
2.	5+1 féle Pécsi Grillkolbász Válogatás (Lokodiféle Prémium Termékcsalád részeként)	agrár- és élelmiszergazdaság	11/2020.VI.23.)
3.	Baranyai Tájfajta Tyúk	agrár- és élelmiszergazdaság	5/2015.(VII.7.)
4.	Fekedi stifolder	agrár- és élelmiszergazdaság	2/2022. (VII.25.)
5.	Magyar Óriásnyúl Baranyai Tájfajta	agrár- és élelmiszergazdaság	4/2015.(VII.7.)
6.	Montenuovo Sajt kultúra	agrár- és élelmiszergazdaság	2/2022. (VII.25.)
7.	Ormánsági gímszarvas	agrár- és élelmiszergazdaság	2/2022. (VII.25.)
8.	Pécsi Sörfőzde Szalon Sör	agrár- és élelmiszergazdaság	2/2022. (VII.25.)
9.	Perekei őshonos hidegvérű ménés és tradicionális juhászat	agrár- és élelmiszergazdaság	33/2015.(IX.27.)
10.	Szársomlyó-hegyi magyaragár-kennel	agrár- és élelmiszergazdaság	2/2022. (VII.25.)
11.	Tenkes Csárda Parasztos Libamája	agrár- és élelmiszergazdaság	5/2021.(IX.16.)
12.	Villányi vörösbor fesztivál	agrár- és élelmiszergazdaság	2/2022. (VII.25.)
13.	Harkányi gyógyvíz és fürdőkultúra	egészség és életmód	7/2013. X.21.)
14.	Sváb szakácskönyv	egészség és életmód	17/2015.(XI.27.)
15.	Feked, a "Sváb Hollókő", a magyarországi német építészet egyik gyöngyszeme	épített környezet	2/2022. (VII.25.)
16.	Szent Miklós Vízimalom (Mohács)	épített környezet	2/2022. (VII.25.)
17.	Tenkes Csárda	épített környezet	2/2022. (VII.25.)
18.	Vízfő Forrásház (Orfű)	épített környezet	7/2015.(VII.7.)
19.	Strauss Metál páncélszekrény	ipari és műszaki megoldások	12/2017.(X.29.)
20.	Trust Hungary Barik hordó	ipari és műszaki megoldások	2/2022. (VII.25.)
21.	Zsolnay porcelán és kerámia	ipari és műszaki megoldások	2/2013. (VI.27.)
22.	Bartók Béla Férfikar, és zászló	kulturális örökség	9/2020.VI.23.)
23.	Bicsérdi Burgonyafesztivál	kulturális örökség	2/2022. (VII.25.)
24.	Bicsérdi Nemzetközi Művésztelep	kulturális örökség	16/2015.(XI.27.)
25.	Bodai tájszótár	kulturális örökség	10/2020.(VI.23.)
26.	Európai Bordalfesztivál	kulturális örökség	2/2022. (VII.25.)
27.	Ferences Betlehem	kulturális örökség	2/2022. (VII.25.)
28.	Geresdlaki Gőzgombóc Fesztivál	kulturális örökség	13/2014.(IV.30.)
29.	Kézműves Alkotóház (Orfű)	kulturális örökség	7/2015.(VII.7.)

	A vármegyei értéktárban szereplő érték megnevezése	A vármegyei érték szakterületi kategóriája	Határozat száma
30.	Kiss György szobrászművész féle gyűjtemény (Szászvár)	kulturális örökség	2/2022. (VII.25.)
31.	Makay Ida öröksége	kulturális örökség	2/2022. (VII.25.)
32.	Mároki Lakodalmas	kulturális örökség	6/2015.(VII.7.)
33.	Mecseki Láthatatlanok emlékezete Vágotpuszta	kulturális örökség	2/2022. (VII.25.)
34.	Mohácsi Fekete Kerámia	kulturális örökség	2/2022. (VII.25.)
35.	Mohácsi Nemzetközi Néptáncfesztivál	kulturális örökség	28/2015.(IX.27.)
36.	Mosonyi Csabáné tojásíró népi iparművész alkotómunkája, Hímestojás-Mintakincstár gyűjteménye	kulturális örökség	4/2021.(IX.16.)
37.	Mozsgói Kakasfesztivál	kulturális örökség	8/2015.(VII.7.)
38.	Nagyboldogasszony kápolna (Orfű)	kulturális örökség	7/2015.(VII.7.)
39.	Nagyharsányi Szoborpark	kulturális örökség	2/2022. (VII.25.)
40.	Nagypalli Pogácsafesztivál	kulturális örökség	2/2015.(VII.7.)
41.	Orfűi Medvehagyma Fesztivál	kulturális örökség	7/2015.(VII.7.)
42.	Ormánsági festett fakazettás templomok	kulturális örökség	8/2020.(VI.23.)
43.	Pécsváradi Leányvásár	kulturális örökség	2/2022. (VII.25.)
44.	Sárdi János képfestő és a Magyarországi képfestés hagyománya	kulturális örökség	2/2022. (VII.25.)
45.	Siklósi Vince-napi hagyomány	kulturális örökség	2/2021.(IX.16.)
46.	Szagrális kisemlékek (Orfű)	kulturális örökség	7/2015.(VII.7.)
47.	Szászvári Vár	kulturális örökség	2/2022. (VII.25.)
48.	Szent Márton püspök kápolna (Orfű)	kulturális örökség	7/2015.(VII.7.)
49.	Szent Márton püspök templom (Orfű)	kulturális örökség	7/2015.(VII.7.)
50.	Szigetvári Vár	kulturális örökség	2/2022. (VII.25.)
51.	Turbéki Kegyetemplom (Szigetvár)	kulturális örökség	2/2022. (VII.25.)
52.	Zrínyi kultusz (Szigetvár)	kulturális örökség	2/2022. (VII.25.)
53.	Zrínyi Miklós szigetvári tevékenysége és 1566. évi hősiesség helytállása	kulturális örökség	2/2022. (VII.25.)
54.	Zselici csühhögő	kulturális örökség	2/2022. (VII.25.)
55.	Zsolnay Kulturális Negyed	kulturális örökség	3/2013. (VI.27.)
56.	Emmausz-járás Bóly	kulturális örökség, Szellemi Kulturális Örökség Magyarországon	2/2022. (VII.25.)
57.	Mohácsi busójárás	kulturális örökség, Unesco Szellemi Kulturális Világörökség	2/2022. (VII.25.)

	A vármegyei értéktárban szereplő érték megnevezése	A vármegyei érték szakterületi kategóriája	Határozat száma
58.	Siklósi Vár	kulturális örökség	2/2022. (VII.25.)
59.	Bánáti bazsarózsa	természeti környezet	4/2022. (VII.25.)
60.	Hermann Ottó-tó (Orfű)	természeti környezet	7/2015.(VII.7.)
61.	Orfűi-tó	természeti környezet	7/2015.(VII.7.)
62.	Szársomlyói tavaszi kikerics	természeti környezet	2/2022. (VII.25.)
63.	Pécsi-tó (Orfű)	természeti környezet, turizmus és vendéglátás	7/2015.(VII.7.)
64.	Szuadó-barlang (Orfű)	természeti környezet, turizmus és vendéglátás	7/2015.(VII.7.)
65.	Trió-barlang (Orfű)	természeti környezet, turizmus és vendéglátás	7/2015.(VII.7.)
66.	Bikali Élmenybirtok	turizmus és vendéglátás	12/2014. (IV.30.)
67.	Bólyi mézeskalács és puszedli	turizmus és vendéglátás	2/2022. (VII.25.)
68.	Malommúzeum (Orfű)	turizmus és vendéglátás	7/2015.(VII.7.)
69.		ipari és műszaki megoldások	25/2023. (IX.28.)
70.	Okorvölgyi bélyeges téglagyűjtemény / Téglatár	ipari és műszaki megoldások	23/2023. (IX.28.)
71.	Mecsek Háza (Orfű)	turizmus és vendéglátás	7/2015.(VII.7.)
72.	Mohácsi halászlé	turizmus és vendéglátás	2/2022. (VII.25.)
73.	Orfűi Tájház és Kemencés Udvar	turizmus és vendéglátás	7/2015.(VII.7.)
74.	Retro Szüreti Fesztivál Mánfa	turizmus és vendéglátás	2/2022. (VII.25.)
75.	Sokac Babfőző Fesztivál (Mohács)	turizmus és vendéglátás	2/2022. (VII.25.)
76.	Zengő kilátó	épített környezet	16/2022. (XI.17.)
77.	Címerpajzsos kölelet	kulturális örökség	17/2022. (XI.17.)
78.	Az édes kis falu – Geresdlak Mézeskalács falva	agrár- és élelmiszergazdaság	3/2023. (II.23.)
79.	A Tenkes Kapitánya kultusza	kulturális örökség	4/2023. (II.23.)
80.	Német nemzetiségi hagyományörzés Geresdlakon	kulturális örökség	9/2023. (IV.20.)
81.	A magyar csíkjelrendszer	kulturális örökség	9/2023. (IV.20.)
82.	Duna-Dráva Nemzeti Park	természeti környezet	15/2023. (VI.22.)
83.	Abaligeti-barlang és Denevér Múzeum	természeti környezet, turizmus és vendéglátás	16/2023. (VI.22.)
84.	Nagyharsányi és Beremendi kristálybarlang	természeti környezet	17/2023. (VI.22.)
85.	Zengővárkonyi szelídgesztenyés	természeti környezet	18/2023. (VI.22.)

Kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy az előterjesztést megtárgyalni, és a határozati javaslatban foglaltak szerint dönteni szíveskedjen.

Pécs, 2023. november 6.

**Dr. Óri László
a közgyűlés elnöke**

**Vörös Sára s.k.
a bizottság elnöke**

Baranya Vármegyei Önkormányzat Közgyűlésének

.../2023. (XI. 30.) Kgy. határozata

Tárgy: Beszámoló a Baranya Vármegyei Értéktár Bizottság 2023. évi tevékenységéről

A Baranya Vármegyei Önkormányzat Közgyűlése úgy dönt, hogy a Baranya Vármegyei Értéktár Bizottság 2023. évben végzett tevékenységéről szóló beszámolóját elfogadja.

Határidő: azonnal

Felelős: Dr. Óri László, a Közgyűlés elnöke

Kapja: Hamarics Ildikó önkormányzati ügyintéző